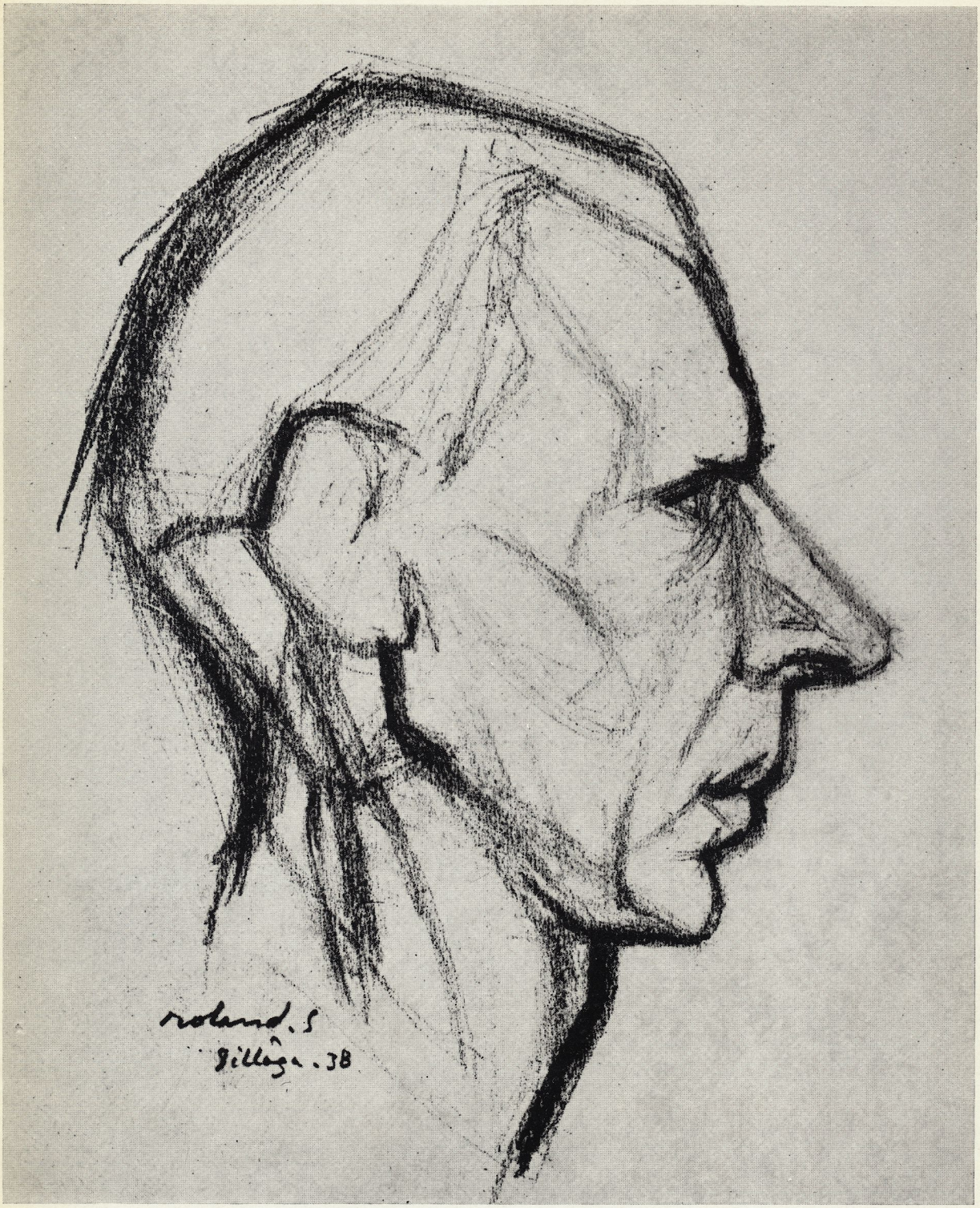

Poste Restante ★

Medlemsblad för
Nils Ferlin-Sällskapet
Nr 1 1971

Syner i lövsprickningen

Nu brinner vårens blåa eld på Abborrbergets krön,
där dansar Kalle Knopare, gudomligt ung och skön.
Krökt sitter Ivan Speleman och flinar vid sitt spel,
och Rallar-Anton känner sej rätt salig för sin del.

Hej, vinkar Tryckar-Pelle, han är smärt och han är flink,
och hostar du en maning är han redo på en blink.
Han bugar för Amanda — och så hånfull och så mörk
står herr studenten Bläcksta-Nils och spanar bak en björk . . .

Det går en svag resedadoft av markens unga gräs,
där strös av Persbergs-Joel några no och några yes —
Och Ingalill från Backarna hon tror att nästa vals
ska Bagar-Harald linda ömt sin arm kring hennes hals.

Nu lövas det i dalar och nu lövas det på höjd,
nu dallrar månget hjärta i sin första svårmods fröjd.
Och Munkås-Nicklas' pojke, konfirmerad jämt och rätt,
han går i bror sins byxor nu och sträcker cigarett —

Nu lyser det till sommar och nu ringer det till sol . . .
— Ack kypare, ack kypare, förunna mej en stol,
förunna mej en hela och en halva och en ters
att glömma mina bleka år och mina tomma vers!

Nils Ferlin

STIG CARLSON

7 augusti 1920

—8 februari 1971

Stig Carlson har lämnat oss. Vid hans bortgång skrevs många vackra och erkännsamma ord om skalden, vännen och den engagerade medmänniskan. För Nils Ferlin-Sällskapet är han oersättlig. Nog sagt.

Ingegerd Granlund

Till minne av Stig Carlson

Alltså blir jag kvar här utanför
och stannar samtidigt innanför för att inte mista något.

Uppsägning — Avflyttning
Folket i Bild 1965

Någon kommer roende med tysta årblad,
skugglöst, ljudlöst, osäkert i vilket element,
men om destinationen råder ingen tvekan.
Därför skriar fågeln i obeskrivlig sjönöd.

Stagnelius har sagt att han ska komma.
Han ska bara ordna med en besvärjelse om
människotvånget, så att Störlinge kvarnar brakar
i gång under vindens pust.
Almqvist, senast sedd på Gölholmen och nyss
hemkommen från Finland har lovat, ifall gäldenärerna
respekterar en flyktings legitima skäl att återvända
till sin poesis domäner när en vän går bort.
Ett tåg formerar sig i Urvädersgränd
och från Vänersborg med flor på hatten
kommer tidningsskrivarn, ej på uppdrag,
men för att bevaka att ingen hymlar nu när dikten
utsatts för ett illdåd, irreparabelt.
Hans mun stöter som basunen.
Han om någon vet vem döden liknar,
ty allt han slutligt rörde vid blev tvivel.

På nyårsafton var jag i H-fors.
Framföre mig gick en gosse, som redan skrivit in sig.
Han fingrade på en osynlig giga, så att det blev bekant
i Brunnsparken och Borgå, vad som skulle komma.
Måsar bidade på isen, beredda att dra västerut
med sina verop.
En liten tröst. På Nya Akademin stod du sida vid sida
med oss andra, Carpelan närmast.
Det finns alltså och föreligger ett medborgarskap,
som de ordförandekåta aldrig förstår.

Jag är tillsagd nu i natt av en budbärare,
som talade med mycket grötiga konsonanter,
att kungsljuset från Sorö ska överbringas
vilket väder det än blir,
detta för att vidimera att Nordens sommar liknar
paradiset.

I Nyhavn ska några till och hyra båt.
De kommer från glas och kvinnor,
men det är som det ska vara.
Vi ska korka upp av ångbryggeriets bästa.

Duvor är på väg från Mangskog och Kjörkelvik.
Näktergalar, den ena från vår handelsman med blad
från poppelpilen i sin näbb,
den andra från klostret i gobelängskogen,
samövar just med musikanterna från 30-talet.
På notbladen står New Orleans.

Jag har sparat en flaska klorerat vatten
från brunnen vid Savas biflod.
Du skriver att man aldrig blir förtrogen med döden,
men färjkarlen som tagit Tito i hand,
har anmält sin ankomst. Hur kan han veta?

Och det har kommit ett helt fång av det underliga
gräset ända från Sibirien.
Till vårt samvete, står det på hälsningen.

Jag är skral i matematik, men nog kan jag multiplicera
alla som dessa dagar tagit fram en bok,
som varligt leddes fram till källorna och fick dricka.
Må detta ge din oro vila och balsam.

I dina böcker flockas mycket frågor.
Det ger mig anledning att svara:
Kamrat X har med ömma händer gjort loss
de sista blixtarna från paletten
och ej ens vildrosen i Söndrum inlägger veto,
trots att klimatet därmed blir sämre.

En våg slår häftigt mot mitt torn i Farsta
dit du aldrig kom, ty i den här tiden är det
smått om returbiljetter.
Vad vågen vill veta?
Vad är det den sliter ur mitt bröst?
Precis det som du med sårigа läppar oavbrutet
begärde besked om bekräftar vågen.
Du har skrivit in dig i våra hjärtan
och hör oförminskad till de allra bästa.

Och nu:
skalden kommer ner från Södra bergen
med en min som skvallrar tydligt.
Det får vara sluta på skitprat
om att stjärnorna sitter för högt.

Stig Sjödin

Uppvaknandets rop *Av Stig Carlson*

Ögat brinner i snön, blå är branden. Och som
en lång vittring från avlägsna vatten
snärjer nu kristallerna den irrande blicken vid det outplånliga.

Minne: och det är stenen under snön som reser sig
med en lång tung skälvning som vore den här i sanning.
Blå är branden längst inne i det torra ögat, som sover.

Skälver i stenen, hjärtat tjudrat vid sin avstigning —
att det är som tvånget att slita sig loss ur infattningen:
hållpunkternas reserver av liv.

Mer att hålla sig till än att fly ifrån: vakan under stenen,
den säkra tillflykten undan branden i det blå ögat.
Men ingen fruktar en hemsökelse som inte redan
fällts till marken av sitt eget förflutnas sten under hjärtat.
Tillflykten har redan ropat sina tre signaler genom minnet
och det sovande ögat som lutar sig mot drömmens skälvning
kämpar mot infattningens blymönster, tyngre än all sömn.

Avstigningen från intets vagnar, låsta vid slutstationens dörr,
blir det snubblande fallet utför den blåbrända tegelväggen
men fyller också det nu klarvakna ögat med smultna kristaller.
Varför denna sömnlöshetens hetsande vridningar —
om det inte vore för vittringens skull!

Det är sant — och den som inte svär vid sitt livs kanaler
att han sett stenen skälva som om den levde under minnet —
har förlorat de tre signalernas mening. Uttorkat då hans öga.
Känn hur blymönstret smälter och infattningarna friläggs
och hur sömnen långsamt kryper nerför den tegelbrända väggen
för att till slut spränga minnet som vilar i ögat.
Då är det t i d e n som långsamt hinner ifatt sin tillflykt
och blånar mot de avlägsna vattnens vittring under morgonsnön.

Hur länge väntar dig denna vakenhet, vad tror du!
När tiden är inne att släcka branden och lösa hållpunkterna
från deras tunga ansvar: slut också med sömnlöshetens hets.
Och då möter skuggan sin skugga och blir till ett ett ett
och den tunga långa skälvningen kan slockna i sin blåhet
och fästa upp sitt livsinnehåll med oförbrukade reserver.
Då är din verklighet erövrad, i frihet och för alltid. Din!

Möten med Nils Ferlin

När allt kommer omkring blev dessa möten inte fler än tre. Nils Ferlin var inte lätt att träffa på den tiden. Han hade blivit hemmansägare uppe i hjärtat av Roslagen. Man minns när han blev det. Stora rubriker och stora fotografier på första sidorna i tidningarna. Således var Klara-epoken redan ett avslutat kapitel. Men när vi träffades för första gången hade jag s e t t honom förut — vid en lyrikafton på Victoriasalen. Vi satt på läktaren och dit kom han med Henny. Om de var fästfolk eller nygifta kommer jag inte ihåg. Nils verkade orolig som om han helst ville slippa all uppmärksamhet och försvinna därifrån. Han gjorde det också för en stund men kom tillbaka.

Det är omöjligt för mig att nu minnas vilka poeter som deltog i denna lyrikafton. Säkerligen var de nya och unga. Jag kände några av dem, men det enda jag klart minns av evenemanget är närvaron av Nils Ferlin . . . Och det intryck han gav av något fågellikt — med sina långa flaxande armar, en förvuxen fågelunge . . .

Det första sammanträffandet ägde rum hos X:ets i Tattby, Saltsjöbaden. Ingeborg (Bojan) och Sven Erixson hade bjudit på middag med Henny och Nils Ferlin samt min hustru Gertie och jag som gäster. Trevlig och avspänd samvaro. Vid kaffet framför brasan reser sig en glad Nils spontant, sätter på en grammofonskiva och börjar sakta steppa. Så småningom övergår steppandet till en riktig jigg eller vad man ska kalla det. Åter samma intryck av likheten med en fågel . . . Nils tycks vara i form denna kväll. Han sprattlar, han kickar (i ungdomen var han en habil fotbollsspelare), kickar framåt, bakåt, till höger, till vänster, flaxar med armarna, tecknar med händerna och fötterna arabesker i luften . . . Tillsammans tar vi en taxi tillbaka till stan. Ferlins ska ta in för natten i ett litet hotell vid Barnhusgatan. Nils försöker övertala oss att följa med men vi tackar nej. Klockan är så mycket — eller så lite . . .

Vårt torp Bällstalund mellan Täby och Vallentuna. Det är sommar. Vi har upptäckt att Ferlins och vi är Upplands- eller Roslagsbor och vi anser oss som "grannar" på något sätt, även om Ferlin bor i övre delen av landskapet med Norrtälje som närmaste huvudort. Ferlins skulle komma till torpet och Gustaf Andborg skulle också inträffa där. Gustaf kom cyklande från stan, spänstig som vanligt.

Vi bjöd på wienerschnitzel, tillagad på äkta wienervis, och alla åt med god aptit, utom Nils, som till värden-kockens stora besvikelse knappast smakade på anrättningen. Men Henny förklarade att Nils var, åtminstone periodvis, liten i maten. Vad Nils däremot åt var tabletter, ömsom uppiggande, ömsom lugnande. Meningen var antagligen att upprätthålla — som han kanske trodde — en viss balans, men det var nog tabletterna som var den främsta orsaken till hans bristande matlust. Nils beredde oss en glädjande överraskning. Han hade nämligen tagit med sig hela manuskriptet till en ny diktsamling, som dagen därpå skulle lämnas in hos Bonniers. Nils var ännu tveksam om titeln. Han hade tänkt sig kalla diktsamlingen Från mitt ekorrhjul. Anders Frostenson hade en annan titel på förslag: Kejsarens papegoja, och det blev den han valde till sist. Men hans nästa diktsamling fick titeln Från mitt ekorrhjul (1957).

Nils började läsa sina dikter på sitt oförlikneliga sätt, dröjande, skanderande — men naturligt, utan gester . . . Vi satt på verandan och lyssnade till hans röst, än sententiös, än epigrammatisk — lekfull ibland . . . Det var en upplevelse och blev ett oförgätligt minne.

När Ferlins skulle bryta upp, låg torpet med aplar och bondrosor i mörker. Men trots den sena timmen blev Gustaf tvungen att följa med i bilen till Norrboda för fortsatt laborerande med rubriker och ändringar. De hade pysslat med sådana detaljer förr, dessa två

gamla skol-, sport- och verssnickrande kamrater. Vänskapen dem emellan var av gammalt datum och varade i såväl förliga som motiga vindar.

Åtta vänner till Ferlins — Bojan och Sven Erixson, Maddy och Åke Gustafsson, Agneta och Gustaf Andborg, Gertie och jag — sammanstrålar en vintersöndag vid Östra station för att åka och hälsa på i Norrboda. Tåg till Finsta och sedan taxi till diktarbostaden. Ingen av oss utom Gustaf har varit där förut.

"På våra cykelturer i Roslagen hade Nils emellertid upptäckt en liten röd stuga med vita knutar som hette Norrboda", berättar Henny Ferlin i sina anteckningar: "Nils Ferlin. Får jag lämna några blommor . . ." Illustrerad biografi och visor. BFB, 1967.

Henny och Nils gjorde les honneurs. Det var skönt att komma in i värmen. Alla var hungriga. Och törstiga. Någon av fruarna erböjd sig att hjälpa Henny med bestyren. Vi andra gick husesyn. Tittade på tavlor, böcker. Nils visade och berättade. Men här överlämnar jag ordet åt Henny och citerar ur samma anteckningar.

". . . allra mest njöt Nils när han fick hem alla sina tavlor som de senaste åren hade varit härbärgerade på olika ställen i Stockholm, liksom böckerna. Tavlorna var vänner som betydde så oändligt mycket för honom — Sven X:et Erixson, Albin Amelin, Roland Svensson, Börje Veslén, Gideon Börje, Curt Clemens, Oscar Bergman, Folke Karlsson och många många fler." "Jag tror", skriver också Henny, "det var en av de allra lyckligaste perioderna i Nils Ferlins liv när han efter många år av hemlöshet och med alla sina ägodelar spridda över halva Stockholm äntligen fick dessa vackra ting plus alla böckerna samlade i hans egna lilla hem."

Vi satt till bords i flera timmar i trivsel och värme i dubbel bemärkelse och det var svårt att bryta upp därifrån. På kvällen lämnade vi Norrboda och åkte till Finsta station i två taxi. I den ena hade Nils slunkit in utan att vi i den andra taxin lagt märke till det. Han hade föresatt sig att följa med till Stockholm. Precis när tåget kom och vi försökte övertyga Nils att han skulle avstå från stockholmsresan, uppenbarade sig Henny, som vid upptäckten att Nils försvunnit omedelbart startat den lilla bilen för att hämta honom. Nils' planerade stockholmsresa *blev* inhiberad.

En kulen höstdag. Heliga Korsets kapell på Skogskyrkogården, E. G. Asplunds vackra skapelse, med Sven Erixsons stora underbara muralmålning "Liv, död, liv". Man kommer till livet, man dör, livet går vidare . . . Det är något overkligt över begravningar. Alla intar en viss attityd inför döden. Den sedvanliga ritualen, hela ceremonin är ganska tung. Nästan alla har sina förutbestämda "platser" och "roller". Officianten, talarna; på den ena sidan familjen och de närmaste vännerna, på den andra honoratiores, de mera "officiellt" närvarande. Det kan inte hjälpas, denna indelning sätter en viss prägel på hela akten och ger den ett drag av stelhet.

När sista tonerna av Inte ens en grå liten fågel . . . dör bort börjar talen och defileringen. Alla de närvarande — några med sina ord, de flesta med sin tystnad — bringar Nils Ferlin sin sista hyllning. När nästan alla har defilerat kommer en kraftig gestalt från en av de sista bänkraderna fram genom mittgången med tunga, vajande steg. Det är en av de diktare som kommit "sjövägen" in i den svenska parnassen, f. d. sailor Ragnar Holmström. När han kommer till kistan står han några sekunder tyst med huvudet böjt. Sedan lägger han tungt högra handen på kistan och säger med kraftfull stämma: "Good-bye, boy!" Han går med fasta steg tillbaka genom mittgången och ut ur kapellet.

För mig blev denne sailors avsked till en diktarkamrat det mest gripande vid Nils Johan Einar Ferlins begravning. Det blev som en syntes av allas känslor i denna stund: sorg, tillgivenhet. "Good-bye, boy!" Enkla avskedsord som gav hela akten en mänsklig prägel. En bättre slutvinjett på Nils Ferlins begravning kan man knappast föreställa sig.

Ernesto Dethorey

Sökarhänder

Händer som lyfts
mot det ogripbara
det som inte vill stanna och vara

blåa himlar och andedräkten av vår,
en snuddande fågel och fläkten när
vingarna slår,
levande blommor
bland törne och tagg
öppna mot luften
och våta av dagg,
skyar som brista, solens plötsliga
stick
— källan som lösts i förlossningens
ögonblick —
aftonens svalka, doften när något
förgår
sökarhänder som endast
tomheten når.

Ingeborg Erixson

Geografi med Nils Ferlin

(Ur "Stickspår")

Gränsar i norr till ingenting
Gränsar i söder till inget.
Gränsar i öster till ingenting.
Gränsar i väster till inget.

Vit är kartan häromkring,
pass och visum okänt ting.
Ensam i inga gränsers ring
runt mitt Otröstarrike.

Sten Hagliden

Ansvarig utgivare

(U. P. A.)

Den 22 februari i år förekom i auktionsverkets listor en antikvarisk raritet — ett exemplar av tidskriften U. P. A., som klubbades för 315 kronor. Det första och enda numret av denna tidskrift kom ut 1939 som ett något försenat julnummer och med Nils Ferlin som ansvarig utgivare.

"Tidningen U. P. A. fyller ingen mission i världen. Vi har gett ut den ändå —" står det i utgivarens anmälan. Berco som var en av dem som upptäckt att U. P. A. hade ett ärende, ett budskap, skrev i sin recension i Aftonbladet (27.12.39) bl.a. följande: "Allting annat fyller en mission och har en uppgift eller en funktion här i världen, och har det inte det då anses det vara av ondo och värt endast förintelse . - - - Men här kommer nu en flock fattiga herrar och påstår att livet har rättighet att finnas till för sin egen skull, därmed skänkande ett ljus och ett hopp åt miljoner. En blomma har rättighet att leva även utan att sprida skönhet och doft, därför att den har fått liv."

Ragnar Holmströms artikel i U. P. A. med rubriken Inför tidens ansikte får väl betraktas som ledare och i dag förefaller den lika aktuell och angelägen som när den skrevs. Birger Lindberg, som bidrog med juldikten Stilla natt . . ., illustrerad av honom själv med två änglar som marscherar med på axel gevär, svarade för lay-out, ombrytning och för en stor del av bildmaterialet. I redaktionen medverkade också Noj Benkow och Gösta Bjelkebo. Den imponerande listan över medverkande författare och konstnärer utöver de redan nämnda ser ut så här: Stina Aronson, Harald Beijer, Jörgen Block, Ann Margret Dahlquist, Johannes Edfelt, T. S. Eliot (slutscenen i dramat The Family Reunion; översättare Caleb J. Anderson och Karl Vennberg), Uno Eng, Carl-Emil Englund, Nils-Magnus Folcke, Helmer Grundström, Jaroslav Hasêk (översättare Alf Lindgren), Beth Lagerlund, Per Andreas Lanstad, Vilhelm Moberg, Einar Molin, Ruben Nilsson, Sekel Nordenstrand, Verner Nyman, Toye Sandberg (omslagsbilden), Olof Strandberg, Roland Svensson, Eiler Wangel och Börje Veslen.

Tidskriftens upplaga var blygsam och priset en krona per exemplar. "Förlusten tillfaller fattiga konstnärer, främst herrarna Noj Benkow, Gösta Bjelkebo, Birger Lindberg och Nils Ferlin" förkunnas i anmälan. Nettot av utgåvan borde ha blivit ganska hyggligt om alla skribenter och tecknare honorerats efter samma värderingsprinciper som ansvarige utgivaren tillämpade i fallet Uno Eng, som för sitt bidrag "Celadon" fick nöja sig eller rättare nöjde sig med en flaska Villa Franca à 50 öre.

En höstnatt hade signaturen nöjet att i sällskap med Ferlin strosa omkring på våtblanka gator i Klara och Gamla Stan. Poeten, som väl knappast märkte hur regnet strilade över staden, var heltänd på den nya tidskriften och hans funderingar kretsade oavlåtligt kring de manuskript som han redan hade på hand. Av dessa visade han sig speciellt road just av Celadon och han refererade innehållet med en detaljrikedom som vittnade om hans fenomenala minne.

I tro att Poste Restantes läsare är intresserade av att ta del av myriapoden Celadons öde reproduceras berättelsen i PR med Uno Engs välvilliga medgivande. Inför författarens på sjusovaredagen förestående 75-årsjubileum gör härmed Poste Restante sin djupaste reverens.

G. A.

HA!

ABC ABC

CELADON!

ABC ABC ABC ABC ABC

Av UNO ENG

Pedagogens blick sökte sig svårmodig ned till glasets botten. Jag bröt tystnaden och sade som en god broder:

— Tala bort det!

Han lutade på glaset och började med nasal men sympatisk röst sina vårdade perioder:

— Du har läst en gammal bok, "L'ôte inconnu", av talesmannen för Syskonsjälen och dess honung? Nå, det var en dag i våras. Jag höll på med de sista versarna av min elegi "*Ångeststing*", du vet, och satte just punkt efter ett lyckat distikon, då jag såg ett föremål dyka upp i ena hörnet av pappersarket. — Det blev längre och längre och slutade äntligen som en myriapod, en tusenfoting!

Och jag såg den med nöje, ty jag var trött och behövde ett objekt, som kunde ge mig ämnen till vilsamma reflektioner. Jag presumerade en pedal sympati, som drev tusenfotingen att uppsöka det mångfotade barnet av min ande, och gjorde en jämförelse av symmetrin i deras byggnad, som återgav mig min egen jämvikt och möjliggjorde ett snabbt avslutande av elegien. När jag lagt ner denna bland mina "Efterlämnade" och skulle börja städa litet på bordet, upptäckte jag åter tusenfotingen, som helt hemmastadd ringlade omkring i pennfatet. Glad över "Ångeststing", kastade jag ut krypet genom fönstret . . .

Döm om min häpnad, då jag på kvällssidan ett par dar senare fick se samma långa djur med sin eleganta skugga — sgraferade, är ordet, ty med varje ben följde skuggans fina snedstreck! — kravla sig upp på ett nytt manuskript! Jag erinrade mig vad jag läst om myriapodernas ljusskygga och osällskapliga väsen och fann mig föranlåten att genom ett förstoringsglas ta detta ogenerade exemplar i betraktande.

Exteriören erbjöd inga anatomiska överraskningar, men jag lade märke till en egendomlig rörelse av antennerna, som förde tanken på ett vänligt viftande.

— Skulle du vara tam? — frågade jag mig i uppriktig förvåning.

Och se! — tusenfotingen viftade nu inte bara med antennerna utan svängde även ivrigt med de bakre segmenten — ett otvetydigt sätt att visa goda avsikter och söka inge förtroende! Jag var i den unika besittningen av en om ej tam så dock rätt förståndig tusenfoting, och som jag förutsåg att han skulle lämna mig värdefullt stoff till en utlovad uppsats i Annales Sciences Psychiques, beslöt jag behålla honom, logerade honom med sina tusen fötter i en tom tändsticksask, där han matades med äpplebitar ("Vi äro blott ett tal och dömda att äta frukter", säger Horatius), samt utsovrade två namn mellan vilka jag länge tvekade: Cælebs, som ju betyder ungkarl och härleder sig från "celestium vitan ducens" — levande de saliges liv! — och Celadon. Jag bestämde mig för det senare såsom hänsyftande på de lantliga förhållanden varunder min nye discipels första hudömsningar ägt rum. - -

Pedagogen lutade glaset åt andra hållet och fortsatte:

— Säkert är att — liksom i Renans fall — en lång följd av obetydliga förfäder sparat intellektuella krafter åt Celadon!

Alltifrån första dagen av vår närmare bekantskap förde jag noggranna anteckningar över hans framsteg, och i dessa trängas märkliga iakttagelser. Då du vid tillfälle bläddrar igenom dem skall du finna, att jag som ingen förr fått en inblick i myriapodernas psyke, och du kommer att dröja — (han markerade med ett bittert tonfall orden:) du kommer att dröja vid den förstrukna dag, då jag började lära Celadon läsa!

— — —

Fallet är redan ur allmänt didaktisk synpunkt, om jag får säga det själv, uppseendeväckande och står isolerat i pedagogikens och psykologiens historia. Vad metodiken beträffar, bör den påminna dig om Columbi ägg! Jag uppritade bokstäverna, skriv- och tryckstil, i vanlig ordning efter varandra och lade sedan Celadon framför bokstaven A, under det jag så tydligt som möjligt uttalande dennas namn och i övrigt påverkade honom med pennskaftet. Efter att ha gjort en varaktig minnesbild av A-bokstaven i Celadons medvetande flyttade jag honom till B, o.s.v. hela alfabetet igenom. Min belöning kom den dag då Celadon, lydig som en tax, själv satte iväg och utan misstag gjorde stånd vid bokstaven jag angav!

En framgång ger en annan, om man, som Ferlin säger, håller den kvar i sin hand. Jag hade nu att sammanställa bokstäverna till ord och för Celadon klargöra deras vedertagna betydelse, *etymon*, samt motsvarighet i grekiskan, latinet och de vanliga kulturspråken. Jag hade att undervisa honom om skiljetecknen

- - -

Om detta arbete vill jag inte för en lekman göra ens en antydan! Jag medger dock, att jag understöddes av en hos Celadon medfödd naturlig kunskapsförmåga, en lumen naturale, om vilken du finner utredningar hos Pascal och Descartes — Meditationerna, tredje delen — om du inte vill gå tillbaka ända till Augus tinus och Cicero! Du får nöja dig med slutresultatet: Celadon kunde läsa de manuskript och böcker, vilka så länge varit föremål för hans vetgirighet!

Han kunde alltså läsa. De faror, som ofta åtfölja denna färdighet, förebyggde jag genom att med tillämpning av min egen andliga barnförlossningskonst även lära honom moderntsmärtfritt tänkande. *Min majeutik* var dock, som du förstår, något skild från Sokrates.

Jag sökte varna honom för dessa adekvata idéer genom vilka, trots Spinoza, själen lider, ville göra honom förtrogen med de idoler — samhällsgrundmurade felförutsättningar — vilka redan Bacon negligerat, för att på genvägar höja honom till *ataraxian*, det sedliga livets fulländning, varmed jag förstår självuppgivelse under en Ledarebegåvning.

En dag hittade jag honom emellertid stel och till utseendet livlös i ett efter 1933 nyredigerat tyskt filosofiskt lexikon, som jag låtit inbinda i ett praktband och vilket låg uppslaget på biblioteksbordet. Han fick en dags lediglhet under vilken tid han liksom i frossbrytningar raglade omkring på måfå i franska Encyklopedien, och sedan han återställts efter vad jag anser en tillfällig överansträngning, började jag hysa de bästa förhoppningar om han utveckling. —

Jag började själv vicka med glaset, gjorde min väns förhoppningar till mina - -

— Hum! Ett nytt och viktigare mål uppstod för min lärareplikt — kanske skulle du betonat: ärelystnad.

Att Celadon trots sin intelligens och psykiska energi icke kunde meddela sig med mig på annat sätt än genom viftande med antennerna och svängningar med baksegmenten grämde mig. Även i en moderniserad studentexamen måste hans viktigare prov bliva skriftliga, och jag såg längre - - För den genom yttre förhållanden missgynnade Celadon bestämde jag som kompensation lagern, den lärdes och skriftställarens. Även om han endast skulle bli en vanlig skönlitterär författare, ville jag lära honom korrekt svenska. Tanken att införa honom i skrivkonstens grunder antog allt fastare form!

Frågan var hur det skulle ske, och jag befriades snart från grubbel över själva initia-

tionen. Den alltid vakne och uppmärksamme Celadon, som när jag skrev brukade springa bredvid pennspetsen för att, så att säga, "tjyvläsa", hade givetvis lagt märke till varifrån jag hämtade den gudarnas *ichor*, som i form av ord avsattes på papperet. Jag kom i tillfälle att överraska honom med följande experiment: Han klättrade upp på bläckhornet, doppade stjärten i bläcket och kröp försiktigt ner på ett blad för lösa anteckningar. Här ställde han sig stadigt på de främre benparen, krökte sakta ryggen i en båge och skrev med stjärtspetsen bokstaven *H*. Sedan flyttade han sig ett par steg åt sidan och skrev på samma sätt bokstaven *A*, varefter han tillfogade ett kraftigt utropstecken och torkade stjärten på det tyska praktlexikonet — det enda som fördunklade min glädje. Medan han utformade bokstäverna kände jag mig faktiskt i Cæsars toga, mottagande ett lageromvirat brev!

Men en framgång kan förbättras — jag hade att bibringa Celadon en ledig piktur, och ingenting utom ett opopulärt bruk av begåvningen skulle hindra honom från att erhålla pris i landets Litterära Stortävlingar!

Du föreställer dig utan svårighet hur mycket vetenskapligt och personligt nöje jag härefter hade av min remarkabla elev och i vilken dager jag nu såg hans framtid. Minst av allt skulle jag anat en öppen brytning oss emellan — för en meningsskiljaktlighet, ett lappri rörande pedagogisk dietetik.

Efter mönster från föregångslandet ifråga om den enskildes rationella omhändertagande till kropp och själ dekreterade jag att Celadon, som ju inte kunde utföra någon egentlig Arbetstjänst, ändå skulle komma i åtnjutande av fysisk fostran. Oberoende av uppfostringsmomentet önskade jag förebygga de genanta fast naturliga besvärligheter, som hota en stillaliggande Akademiledamot, och genom passande motion sörja för Celadons kroppsliga välbefinnande. Du vet att Vilhelm Ekelund sagt, att det att läsa en författare av betydelsefull produktion är som att resa i ett stort land, och nog är det sant, att Celadon vid genomläsningen av mina manuskript fick göra små veritabla Marathonlöpningar! Men under det, som jag har anledning förutsätta, andliga rus vari han då befann sig, kom kroppsansträngningen honom knappast till godo som vederkvickelse. Jag komponerade därför ett gymnastiksystem, som jag ansåg lämpligt för hans fysik: lät honom bita sig i stjärten och rulla som ett litet solhjul över bordet — en rörelse som visade sig ha även kalligrafisk betydelse, då den mjukade upp ryggkitinet och sålunda möjliggjorde en vacker rundning på bokstäverna! — fick honom att springa en halv meter på tid etc. Det kan endast ha varit denna omtänksamhet, som afficierat Celadons nervknutar, ty en dag då jag kort förut lett hans gymnastikövning och därefter tagit en promenad utan att som vanligt ha honom med på rockslaget, fann jag följande meddelande på mitt bord:

Nu ger jag fan i det här!

Celadon

Jag såg efter i tändsticksasken — den var tom. Celadon var borta. Med en drastisk vantolkning av Novalis': Filosofi är hemlängtan! hade han vänt sin långa rygg åt den lärare, som bokstavlingen lyft upp honom ur troglodytens mörker, utvecklat hans subanimala egenskaper och låtit honom känna Syskonsjälens disciplin.

Han, som till bostad skulle ha haft en välmeriterad doktorshatt och blivit den mest uppmärksammade skriftställare, som någonsin brutit mot sin natur, valde den irrtänkande bohemens ömkliga lott.

Det var i höstas, i mediet av oktober månad, som Celadons försvinnande skedde, och den råa väderlek som rådde, gör mig böjd att tro att han blev kall om fötterna och dog - - -

Min vän gjorde en frusen grimas vid den sista verbformen han fick på tungan, rätade glaset och drack hastigt ur det till stumt adjö.

Jag såg honom kutryggat betänksam stiga ut i den olustbetonade yttervärld, som gamle Fichte skulle kallat det försinnliga materialet för hans lärareplikt.

Tre dagar –

Tre dagar sprang jag i villsam skog
och ganska långt på den fjärde.
Då kom jag fram till en liten krog
där jag en flaska begärde.
En kanna opp
och en kanna ner
och så en tunna i minne!
Nu har jag inte en skilling mer
men har ett lusteligt sinne.

Det är så hårt på den hårda mark
när man är jagad och fredlös.
När man är full blir man mycket stark
och mycket munter och redlös.
En kanna opp
och en sång i gång
fast pianisten har schappat.
Hans visa log som en medaljong
kring något ödt och förtappat.

Tre dagar sprang jag i skogen vill
och kände död och förfäran.
En liten råtta som kommit till
förutan egen begäran
hon kilar hit
och hon kilar dit,
och slinker bort och är undan.
— En kanna opp för så kort visit
och för en flyktig begrundan!

Nils Ferlin

MODERNA MUSEET

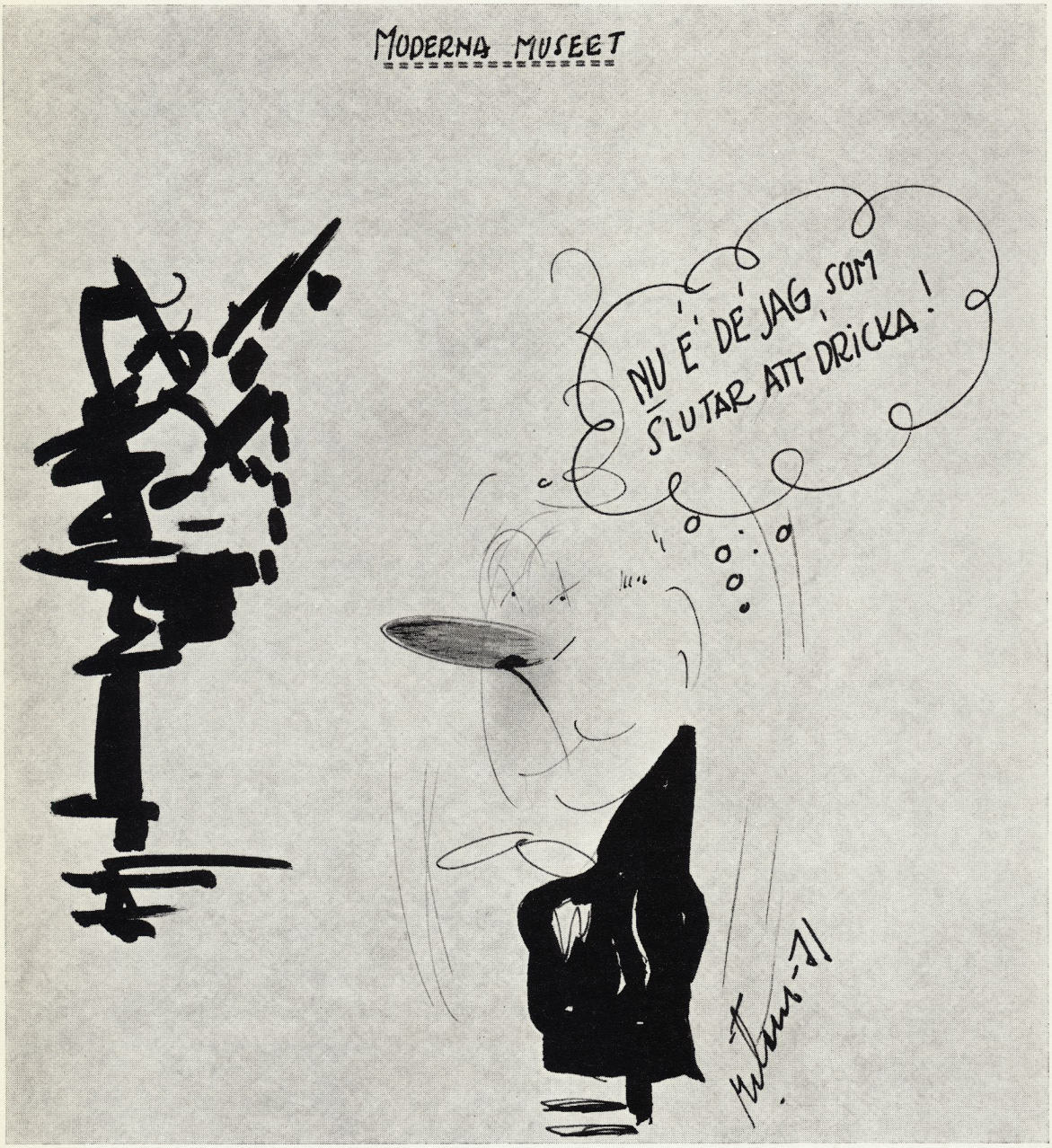

Hernandez 76

Erik Hermanssons utställning

var ett av februari månads få glädjeämnen. Bland mängden av karikatyrer av "kändisar": politiker, teaterfolk, författare, sångare, boxare, fotbollsspelare, tennisstjärnor etc. etc. sökte vi dock förgäves efter en bild av Nils Ferlin. Någon tid senare kom ett brev från konstnären jämte en originalteckning av skalden och dessutom omslagsbilden till nr 18 av OBS! (20.9.46). Det är den sistnämnda som pryder detta uppslag. I OBS! meddelar man i anslutning till omslagsbilden att det ursprungligen var partiledare Bertil Ohlin som var utsedd till objekt för tecknarens ritstift. Denne hade emellertid "alltid haft det svårt med vackra karlar och djupt bedrövad sökte han upp en ful men själfull gubbe, Ferlin i stället för Ohlin".

Så var alltså förspelet till Erik Hermanssons fula och underbara bild av Nils Johan Einar Ferlin. Skaldens vänner känner väl igen leendet som konstnären fångat i ett gudabenådat ögonblick.

Om sin kontakt med Ferlin skriver Erik Hermansson följande:

"Minns inte så noga när jag första gången träffade Nils Ferlin, troligen var det på Löwenbräu — eller på Cosmopolite. I varje fall var det tillsammans med en förgyllare, som förmedlade jobb åt mig. Han sade en dag: "Du måste träffa Nisse! Ni har mycket gemensamt"! I själva verket var det inte alls så. Jag sökte febrilt efter en fastare förankring i tillvaron, en säkrare plattform än ett drivande isflak. Följde dock med denna förgyllare, som visserligen hade förmågan att förgylla tillvaron — han bjöd på drickbart överlag vid dessa tillfällen — dock för stunden allena.

Via glaset kom man så i närmare kontakt med Nils Ferlin och hans vänkrets, de Klarabohemer som fylkades kring honom (Jan Fridegård fanns aldrig med, vad jag kan minnas). Jag kände ganska snart att jag inte hörde hemma i detta sällskap — blev bara vilsen och otrygg än mer av dessa träffar. För mig var en tryggare inlemning i samhället målet — även om det skulle ske via den beroende slavvägen. Men jag fäste mig vid Ferlins ansikte, som var en nuna för sig, härjad och markerad av rynkor, som om alla världens svårigheter plöjt var sin fåra att som minnesbeta märka honom med. Ögonen var små och milda, munnen vek. Öron och näsa överdimensionerade. Ett ovanligt modellansikte, hemmahörande i tillvaron i glasets skugga. Jag skissade och ritade denna nuna — tyvärr är alla skisser försvunna. Trodde väl aldrig då att han skulle bli så känd. Jag träffade aldrig Nils Ferlin under senare år".

Som omslagsbild till detta nummer av Poste Restante har vi valt en teckning av Nils Ferlin som ritades av Roland Svensson när de båda vännerna vistades på Möja sommaren 1938. Denna teckning liksom Erik Hermanssons karikatyr hör väl till det bästa som skapats med Nils Ferlin som sittande modell. Roland Svensson har tecknat honom mjukt och romantiskt vackert. De två "porträtten" av poeten är ojämförbara men exemplifierar gott tesen att ytterligheterna berör varandra.

Nisse ritarn Jonsson och Gösta Bjelkebo — även de gamla vänner till Nils Ferlin — bidrar också med teckningar i detta nummer av PR. Vi tackar de fyra konstnärerna för värdefull medverkan.

Red.

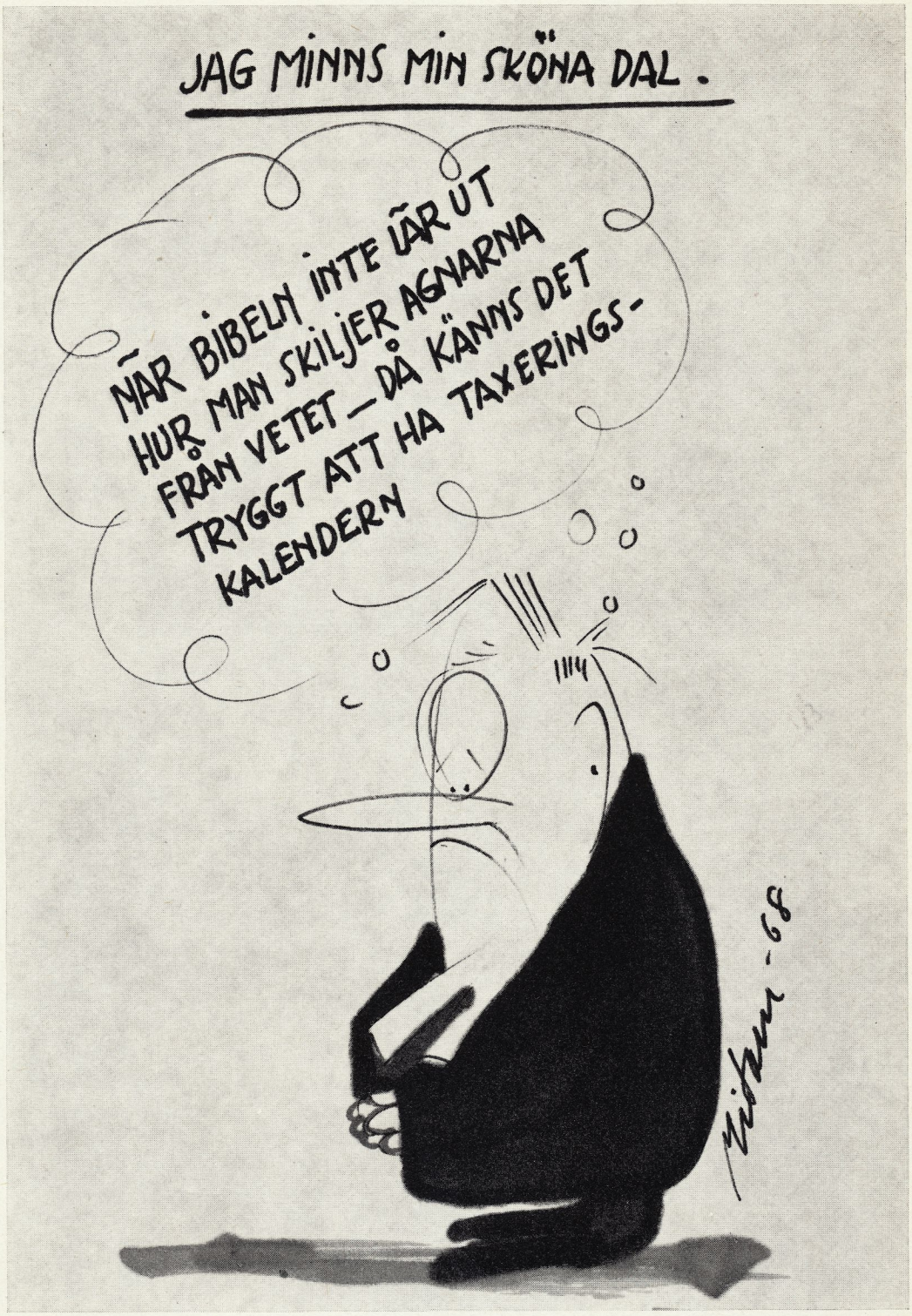
JAG MINNS MIN SKÖNA DAL.
NÄR BIBELN INTE LÄR UT
HUR MAN SKILJER AGNARNA
FRÅN VETET – DÅ KÄNNS DET
TRYGGT ATT HA TAXERINGS-
KALENDERN
Mihem -68

Skall Nils Johan Einar bli försoffad?

Rapport från Ferlin-kommittén i Filipstad.

Att Nils Ferlin skall få sin staty vid Skillerälven i sin ungdoms stad, det är alla överens om. Och K. G. Bejemarks idé att placera honom på en parksoffa vinner allt fler anhängare. Den okonventionella statyn är helt i Ferlins anda, och de flesta spår att den blir för Filipstad vad den andersenska havfrue är för Köpenhamn.

340919-0 är postgironumret för Ferlin-kommittén, Filipstad. Det har använts av glädjande många denna vår, nämligen av de medlemmar i Svalans Lyrikklubb, som fann ett inbetalningskort i Majken Johanssons dikter — och var förståndiga nog att fylla i det. Och många bidrag små blir tusenlappar.

Varje dag droppar det in femmor och tior från Ferlinvänner landet över. Från ett känt statsråd med anknytning till diktarens bygd kom en hundralapp och en lika känd monark (bondbönekungen) bidrog med ännu en generös långsjal. Vi tackar hjärtligen å Nils Johan Einars vägnar! Just nu har vi skrapat ihop 85000 kronor. Sannerligen inte illa. Men ännu återstår c:a 35000:—. *Du* har väl inte glömt att ge ett bidrag?

Bröder och systrar, som ordf. Ingegerd brukar säga: tänker ni i framtiden åka till Filipstad och låta er fotograferas på soffan tillsammans med Nisse — gör det då med gott samvete! Känn att ni har betalt åtminstone en bit av de magra ben som ni skrubbar er mot.

Och det *är* faktiskt inte så svårt att fylla i ett postgirokort! Numret är alltså 34 09 19-0.

NILS FERLIN-KOMMITTEN I FILIPSTAD

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1970

Styrelsen för Nils Ferlin-Sällskapet får härmed stadgeenligt avge följande berättelse över verksamheten under räkenskapsåret 1970.

Styrelsens sammansättning:

Ordförande
rektor Ingegerd Granlund

v. ordförande och sekreterare
författare Stig Carlson

Skattmästare
direktör Curt Enström

v. sekreterare och redaktör för medlemsbladet
fil. mag. Tor Englund

Övriga ledamöter:
statsrådet Sven Aspling
landshövding Rolf Edberg
förf., fil.dr. Johannes Edfelt

Suppleanter:
universitetsbibliotekarie Ola Christensson
konstnär Idun Lovén
författare Åke Wassing

Revisorer:
Ordinarie
aukt. revisor Bo Ringborg

Suppleant
studierektor Gösta Willners

Sammanträden

Styrelsen har under verksamhetsåret haft sex protokollförda sammanträden och vid behov har arbetsutskottet (Ingegerd Granlund, Gustaf Andborg, Stig Carlson, Tor Englund och Curt Enström) sammanträtt telefonledes.

Årsmötet ägde rum den 29 april 1970 i Publicistklubbens lokaler under ordförandeskap av rektor Ingegerd Granlund. Ett åttiotal medlemmar hade mött upp. Vid den trevliga måltid som följde på förhandlingarna reciterade Eva-Lisa Lennartsson Ferlin-dikter och Gunde Johansson kåserade om skalden och föredrog några av hans visor.

Det traditionella lotteriet — med bokgåvor från Johannes Edfelt och Uno Eng inbringade kr 201.

Antal medlemmar

1969 års ganska omfattande reklamkampanj resulterade i en påtaglig ökning av medlemsantalet, som den 31.12 1970 uppgick till 1.735 medlemmar, varav 211 studerande.

Årsavgifterna

På grundval av arbetsutskottets utredning och kalkyler beslöts vid styrelsesammanträde den 22 december 1970 att den ordinarie medlemsavgiften fr. o.m. 1971 skulle höjas till 15:— kr per år och för studerande ungdom till 10:— per år. Avgiften för ständigt medlemskap förblir oförändrad, d.v.s. 200 kronor. Antalet medlemmar som ej betalt in avgift för 1970 är 228 st.

Sällskapets medlemsblad

Genom ovannämnda höjning av medlemsavgifterna kan utgivandet av *två* nummer per år av Poste Restante t.v. säkerställas. Publikationen trycks numera i Göteborg, hos Rundqvists Boktryckeri. Den redigeras av fil. mag. Tor Englund.

Ferlin-stipendiet

Vid en mycket uppskattad Ferlin-afton i Stenhammarsalen i Göteborg den 24 oktober överlämnade Ingegerd Granlund 1970 års Ferlin-stipendium till författare EBBA LINDQVIST. — Stipendiet åtföljdes av ett diplom utfört av konstnär Folke Karlsson.

Sällskapets ekonomiska status framgår av följande balansräkning samt vinst- och förlusträkning:

BALANSRÄKNING

per den 31 december 1970

VINST & FÖRLUST KONTO

Utdelning till Dan-Andersson-Sällskapet	739: 55	Medlemsavgifter	15.091: —
Kontorskostnader, porton	1.426: 14	Gåvor, Sandelins Minne	120: —
Medlemsblad 2/69, 1/70 och 2/70	14.444: 84	Räntor	2.317: 32
Stipendium	5.000: —	Diverse intäkter	1.672: —
Utgifter i Göteborg den 24 oktober	875: 71	Årets förlust	3.685: 92
Revisionsarvode	400: —		
	22.886: 24		22.886: 24

UTGÅENDE BALANS KONTO

Kassa	—: 41	Nils Ferlin-Fonden	40.000: —
Postgiro	832: 10		
Kapitalräkning	1.446: 11		
Kapitalsamlingsräkning	547: 85		
Sparkonto	26.080: 40		
	28.906: 87		
Underskott 1969	7.407: 21		
Underskott 1970	3.685: 92		
	40.000: —		40.000: —

Stockholm i mars 1971

Ingegerd Granlund *Tor Englund* *Sven Aspling*

Rolf Edberg *Johannes Edfelt* *Idun Lovén*

Curt Enström

REVISIONSBERÄTTELSE

Efter verkställd granskning av räkenskaperna för år 1970 för Nils Ferlin-Sällskapet får jag härmed avgiva följande berättelse.

Jag har genomgått protokoll och styrelsens berättelse över verksamheten.

Behållningen på postgiro- och bankkonton har kontrollerats.

Då revisionen ej givit anledning att framställa någon anmärkning tillstyrker jag, att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat.

Stockholm den 22 mars 1971

Bo Ringborg

Till medlemmarna i Nils Ferlin-Sällskapet

Nils Ferlin-Sällskapet håller *ordinarie årsmöte onsdagen den 28 april 1971, kl. 19.30* i Publicistklubbens lokaler, Strömgatan 24, Stockholm.

Föredragningslistan upptar bl.a. nominering av kandidater till Ferlin-stipendiet och styrelsen vill erinra om medlemmarnas rätt att föreslå innehavare av stipendiet. Nominering kan ske antingen vid årsmötet eller per brev till sällskapets ordförande, författare Ingegerd Granlund, Kommendörsgatan 29, 114 48 Stockholm, före den 15 augusti 1971.

Efter mötesförhandlingarna vidtar en måltid bestående av smör, ost och sill, varmrätt, öl/vatten och kaffe till ett pris av kr. 25:—. Förhandsanmälan till middagen bör göras senast måndagen den 26 april till fröken Tove Enström, telefon 08/23 19 40 kl. 8.30—15.30. Anmälan är bindande. Eva-Lisa Lennartsson och Gunde Johansson reciterar och sjunger. Styrelsen hälsar medlemmarna välkomna till årsmötet.

Som framgår av verksamhetsberättelsen på annan plats i medlemsbladet har årsavgiften höjts till kr. 15:— (för studerande ungdom kr. 10:—). En blankett för inbetalning av denna avgift å sällskapets *postgirokonto 35 21 55-6* medföljer detta nummer av Poste Restante.

Avgiften för ständigt medlemskap är oförändrad, d.v.s. kr. 200:—.

Då tryckning av en ny medlemsförteckning är planerad, emotser styrelsen tacksamt uppgift om eventuella ändringar beträffande adress, titel eller yrke.

VIKTIGT!

Tisdagen den 25 maj anordnar Ferlin-Sällskapet i samarbete med ABF en Ferlin-afton i ABF-huset, Z-salen. Beträffande utformningen av programmet hänvisas till kommande annonser i stockholmspressen.

Styrelsen

Nya medlemmar

Beverin, Anders, bokhandlare, Sockengatan 84 B, 252 51 Hälsingborg
Berggren, R., Kyrkogatan 6, 682 00 Filipstad
Det Konglige Bibliotek, Serials Dept., Köpenhamn
Eliæson, Gun, fru, Mejerigatan 22, 412 76 Göteborg
Ernfors, Majj-Stin, Magas. g., 791 00 Falun
Forss, Harald, förf., Farkostvägen 2, 181 35 Lidingö
Grundel, A., fru, N. Mälarstrand 76, VIII, 112 35 Stockholm
Gustafsson, Evert, Norrgårdsvägen 9, VI, 184 00 Åkersberga
Gustavsson, Nils, herr, Vårvädersgatan 4 D 222 27 Lund
Hannäs, Rune, skulptör, Kärrtorpsvägen 34, 121 55 Johanneshov
Henriksson, Johan, stud., Gällivarevägen 5, 971 00 Malmberget
Hogen, Elsa, fru, farm.kand., Frustunavägen 31 125 40 Älvsjö
Huss, Ann Marie, fil. mag., byråsekreterare, Bolinders plan 2, 112 24 Stockholm
Janson, Acke, konstnär, Bråtegårdsvägen 14, 430 70 Sävedalen
Jöransson, Birgit, fru, Järpstigen 12, 161 40 Bromma
Jöransson, Lena, fr., Järpstigen 12, 161 40 Bromma
Kampf, Harry, konstnär, Frimurarvägen 26, 127 33 Skärholmen
Kullgren, Gunnar, lärare, Tömte, 670 41 Koppom
Larsson, R. Ingrid, Klockarvägen 147, 151 61 Södertälje
Lundberg, Ingrid, fru, Sågspånsgatan 28, 416 80 Göteborg
Malmström, Ingvar, herr, Hejdegatan 21, 582 43 Linköping
Matsson, Ernst, bokhandlare, AB Fritz Fehrms Bokhandel, 780 50 Vansbro
Möller, Annagretha, Box 99, 295 00 Bromölla
Nilsson, Rolf A., herr, Studentvägen 21 752 34 Uppsala
Nordfeldt, Ingrid, Nordbanegatan 11 A, 302 33 Halmstad
Nylund, Inga-Britt, Klenavägen 4, 136 69 Handen
Olsson, Anna, fru, Stagneliusgatan 45 A, III 381 00 Kalmar
Ottosson, Anita o. Heinz, Järnvägsgatan 6 A 302 05 Halmstad
Persson, Stig, Bergkantsgatan 4 D, 653 42 Karlstad
Rahmqvist, Elsa, Herrgårdsvägen 12, 135 00 Tyresö
Reit, Kerstin, Rörstrandsgatan 46, 113 33 Stockholm
Rylander, Arne, herr, Mårtensgatan 15 B, 595 00 Mjölby
Strömbom, Helge, Vänskapsvägen 47, 112 65 Stockholm
Åkesson, Lennart, stud., Hemmansvägen 32, 302 52 Halmstad

RAPPORT FRÅN EN SKATTMÄSTARE

Trevlig Påsk

tillönskas under förutsättning att årsavgiften inbetalas före jul!

Nybrogatan 14, 114 39 Stockholm, Telefon 61 66 79
POSTGIRO 352155—6

Ny upplaga!

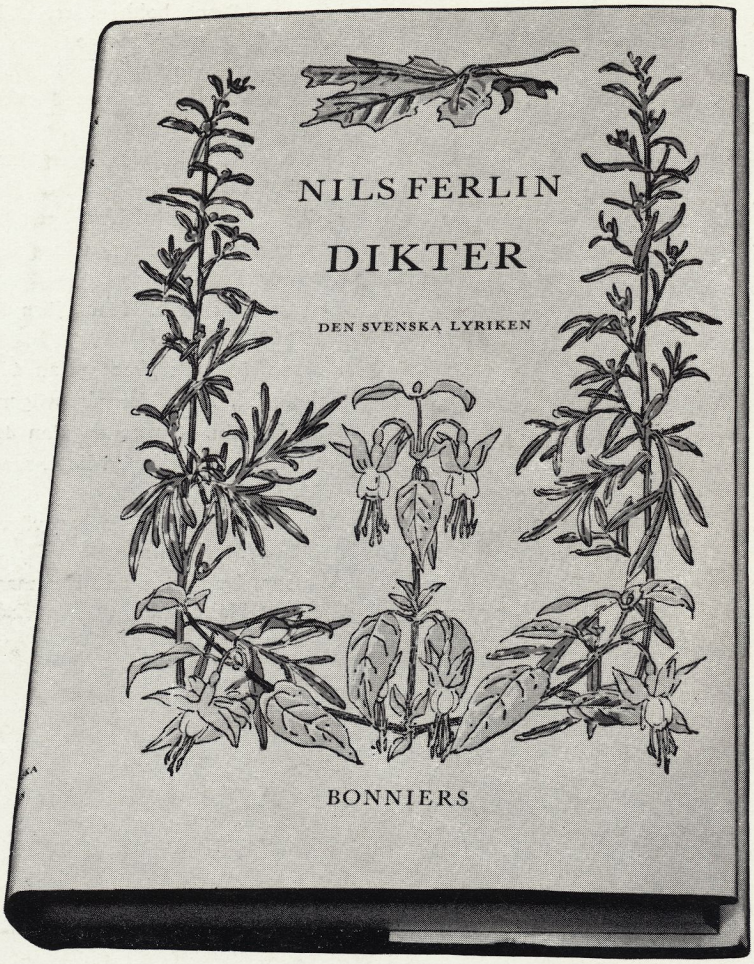

Ca-pris inb. 49:- inkl. moms
Den svenska lyriken

finns i bokhandeln Bonniers

Poste Restante Medlemsblad för Nils Ferlin-Sällskapet Nr 1 1971

Kommendörsgatan 29 — 114 48 Stockholm — tel. 08/62 75 58 — Redaktör Tor Englund

Tryck och lay-out Rundqvists Boktryckeri i Göteborg

Bilaga medföljer